

Strategi för kapacitetsutveckling och samverkan 2011-2013

1 bilaga

Ärendet

För att det svenska biståndet effektivt och ändamålsenligt ska kunna bidra till fattigdomsbekämpning krävs särskilda insatser för kapacitetsutveckling och samverkan med olika aktörer. Sverige ger därför stöd till satsningar på kompetens och institutionell utveckling för att stärka förutsättningarna för samarbetsländer och andra utvecklingsländer samt för svenska aktörer i biståndet att bekämpa fattigdom. Möjligheterna att främja innovativa ansatser och ökad samverkan mellan fler aktörer ska också främjas.

Föreliggande strategi ska styra användningen av medel som anslås under Sidas anslagspost kapacitetsutveckling och samverkan under perioden 2011-2013. Vissa av insatserna inom strategins verksamhetsområden kapacitets- och institutionsutveckling och resursbasutveckling har tidigare hanterats inom ramen för strategin för globala utvecklingsinsatser 2008-2010.

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att fastställa en strategi för kapacitetsutveckling och samverkan att gälla för perioden 2011-2013 i enlighet med *bilagan*.

Regeringen uppdrar åt Sida att genomföra strategin.

På regeringens vägnar

Gunilla Carlsson

Maria Gärtner Nord

Kopia till

SB-SAM

UD-AME
UD-ASO
UD-EC
UD-FIM
UD-FMR
UD-IH
UD-MU
UD-PIK
UD-RS
UD-SP
UD-UP
UD-USTYR
S-EIS
Fi-BA
M-I
N-IT
IJ-DEM
IJ-UF

Strategi för kapacitetsutveckling och samverkan 2011 – 2013

Sammanfattning

Föreliggande strategi styr användningen av Sidas anslagspost kapacitetsutveckling och samverkan under perioden 2011-2013. Flertalet insatser har tidigare hanterats inom ramen för strategin för globala utvecklingsinsatser 2008-2010.

Det övergripande målet för kapacitetsutveckling och samverkan är god kapacitet och kompetens hos såväl svenska som internationella aktörer, inklusive i utvecklingsländer, att bidra till det övergripande målet för det internationella utvecklingssamarbetet och för reformsamarbetet i Östeuropa. Målet ska uppnås genom kompetens- och institutionell utveckling i samarbetsländer och andra utvecklingsländer och för svenska aktörer i biståndet och genom att engagera och mobilisera andra aktörer. Viktiga komponenter är främjandet av innovativa ansatser och samverkan i Sverige, samarbetsländer och globalt.

Strategins verksamhetsområden är:

- kapacitets- och institutionsutveckling hos organisationer i utvecklingsländer genom internationella utbildningsprogram (ITP),
- resursbasutveckling (främst genom svensk tjänstgöring i multilaterala organisationer och EU, utbildningsprogram inom Sidas fältverksamhet, stipendie-, utbytes- och praktikprogram),
- samverkan med och stöd genom näringslivets aktörer (B4D), och
- informations- och kommunikationsteknologi för utveckling (ICT4D).

1. Inledning

För att det svenska biståndet effektivt och ändamålsenligt ska kunna bidra till fattigdomsminskning krävs särskilda insatser för kapacitetsutveckling i utvecklingsländer, resursbasutveckling och samverkan med olika aktörer, till exempel det civila samhället och näringslivet.

Verksamheten inom ramen för denna strategi ska fokusera på kompetens- och institutionell utveckling för att stärka förutsättningarna för samarbetsländer och andra utvecklingsländer och för svenska och internationella aktörer i biståndet att uppnå målen för det internationella utvecklingssamarbetet och för reformsamarbetet i Östeuropa. Möjligheter att främja innovativa ansatser och ökad samverkan mellan olika aktörer är viktiga komponenter.

Föreliggande strategi styr användningen av medel under Sidas anslagspost kapacitetsutveckling och samverkan.

Verksamheten ska utgå från målen för det internationella utvecklingssamarbetet och för reformsamarbetet i Östeuropa. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med Sveriges politik för global utveckling (PGU).

2. Mål

2.1 Övergripande mål

Det övergripande målet för kapacitetsutveckling och samverkan är:

- God kapacitet och kompetens hos såväl svenska som internationella aktörer, inklusive i utvecklingsländer, att bidra till målen för det internationella utvecklingssamarbetet och reformsamarbetet i Östeuropa.

Målet ska uppnås genom kapacitets- och institutionsutveckling hos organisationer i utvecklingsländer, resursbasutveckling, samverkan med och stöd genom näringslivets aktörer samt användande av informations- och kommunikationsteknologi för utveckling. Innovativa ansatser och arbetsformer ska främjas. Ett rättighetsbaserat arbetssätt ska tillämpas.

(8)

2.2 Mål och inriktning för olika verksamhetsområden

2.2.1 Kapacitetsutveckling i utvecklingsländer genom internationella utbildningsprogram (ITP)

Mål för verksamheten är:

- God kompetens och hög kapacitet hos organisationer i utvecklingsländer att driva förändringsprocesser för mer effektiv fattigdomsminskning.

För att uppnå målet ska Sida:

- stödja kapacitetsutveckling genom internationella utbildningsprogram (ITP) riktat till personal från olika typer av organisationer i utvecklingsländer (till exempel det civila samhället, näringslivet, och offentlig förvaltning),
- inom ramen för ITP skapa bärkraftiga nätverk och partnerskap dels mellan deltagare i utbildningsprogrammen, dels mellan deltagare och svenska aktörer,
- stimulera fortsatt och ny medverkan från bland annat civilsamhällesorganisationer, näringslivets aktörer och berörda myndigheter och institutioner, inklusive under arbetet med att identifiera nya program.

Utbildningsprogrammen ska ha en inriktning mot för Sverige prioriterade områden. Programmen kan även omfattas av viktiga profilområden, där det finns särskild svensk kompetens, samt behov och efterfrågan i utvecklingsländer. Exempel på viktiga profilområden kan vara integration av miljöfrågor som klimat och biologisk mångfald, förvaltningsreformer eller informations- och kommunikationsteknologi. Sammansättningen av utbildningsprogrammen ska bland annat göras utifrån förutsättningarna att uppnå resultat med verksamheten.

Alla utvecklingsländer ska kunna bjudas in till programmen. För att förstärka övrigt bilateralt utvecklingssamarbete kan vissa program särskilt riktas mot länder med vilka Sverige bedriver långsiktigt utvecklingssamarbete, inklusive konflikt- och postkonfliktländer, reformsamarbete eller selektivt samarbete.

Sida ska utöver ovan internationella utbildningsprogram även bidra med stöd till verksamheten vid Internationellt Centrum för Lärande för Hållbar Utveckling (SWEDES).

2.2.2 Resursbasutveckling

Mål för verksamheten är:

- Ökat genomslag för svenska prioriteringar i det internationella utvecklingssamarbetet.
- Återföring av erfarenheter från internationellt utvecklingssamarbete till svenska aktörer.

För att uppnå målen ska Sida:

- stödja verksamhet för att öka antalet anställda kvalificerade svenskar i av regeringen prioriterade internationella och regionala organisationer genom särskilda program för tjänstgöring vid multilaterala/internationella organisationer och EU samt utbildningsprogram inom Sidas fältverksamhet,
- stödja verksamhet för att bredda den svenska resursbasen genom särskilda program för yngre personer inom ramen för både högskoleutbildning samt inom näringslivets och det civila samhällets organisationer.

Sida ska genomföra rekrytering och finansiering av *Junior Professional Officers (JPO)*, *Special Assistants to the Resident Coordinator (SARC)* inom FN-systemet eller motsvarande vid internationella finansieringsinstitutioner, *Young Experts* vid EU-kommissionens delegation (*JED*) eller motsvarande, nationella experter inom utvecklingssamarbetet till EU-institutioner som bl.a. EU-kommissionen, *External Action Service (EEAS)*, samt Bilateral Expert vid Sida-relaterad verksamhet i fält (*BBE*). Stöd ska även ges till kompetens- och kapacitetsutveckling inom FN, genom *United Nations Volunteers (UNV)* och *United Nations System Staff College (UNSSC)*.

Placeringar bör vara i överensstämmelse med svenska prioriteringar och/eller inom prioriterade organisationer, och kan även länkas till svenskt finansiellt stöd för särskilda satsningar. Ett långsiktigt perspektiv ska anläggas med inriktning mot att personer som deltagit i programmen ska kunna fungera som rekryteringsbas för framtida anställning inom internationellt utvecklingssamarbete.

Sida ska i samråd (enl. avsnitt 3.1) med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) ange inriktningen (bl.a. vad avser rekrytering, förberedning, utbildning och utveckling) för programmen i syfte att öka svenskars deltagande i internationella organisationer.

(8)

Det internationella programkontorets (IPK) verksamhet på Gotland ska fortsätta. Fortsatt stipendieverksamhet exempelvis genom så kallade *Minor Field Studies* och övriga program som bidrar till ökad kunskap om utvecklingssamarbetet ska genomföras. Sida ska utveckla ett praktikantprogram för yngre personer inom det svenska civila samhällets och näringslivets organisationer. Erfarenheter av tidigare praktikantverksamhet ska tas i beaktande.

Sida ska möjliggöra att en del av praktikantverksamheten kan genomföras av Swedfund.

2.2.3 Stöd genom och samverkan med näringslivets aktörer (B4D)

Mål för verksamheten är:

- Näringslivsaktörer som bidrar effektivt till målen för det internationella utvecklingssamarbetet och reformsamarbetet i Östeuropa.

För att uppnå målet ska Sida:

- samverka med näringslivets aktörer för att engagera, mobilisera och bättre nyttiggöra deras roll som aktör, leverantör samt rådgivare och dialogpartner inom utvecklingssamarbetet,
- stimulera näringslivsutveckling och entreprenörskap i särskilt fattiga länder och regioner,
- engagera och stimulera näringslivets aktörer för fattigdomsminskning,
- samarbeta/samverka med andra givare och aktörer, t.ex. civilsamhällesorganisationer, vad gäller stöd genom och samverkan med näringslivet, inklusive genom strategiska partnerskap,
- arbeta med innovativa och flexibla metoder och arbetssätt,
- stödja strategiska ICT4D-insatser för fattigdomsminskning,
- bidra till att utveckla marknader och produktionsmetoder till gagn för människor som lever i fattigdom genom samarbete med organisationer och företag.

Utgångspunkten för stödet inom detta verksamhetsområde är att stimulera näringslivsutveckling och entreprenörskap i utvecklingsländer. Principerna om obundet bistånd ska vara vägledande för stödet. Samverkan kan ske med näringslivsaktörer och

organisationer i olika länder, utifrån strävan att på mest ändamålsenliga vis stimulera näringslivsutveckling, entreprenörskap och företags samhällsansvar (*Corporate Responsibility*) i utvecklingsländer. Principerna i FN:s *Global Compact* ska följas. Integreringen av hållbart nyttjande och miljöanpassning i utvecklingsfrågorna är viktiga aspekter i samverkan med näringslivets aktörer. Sidas insatser ska koncentreras till områden som ger hög utväxling av svenska biståndsmedel och en additionell effekt i förhållande till andra insatser.

Samverkan med näringslivets aktörer ska huvudsakligen ske i länder med vilka Sverige bedriver utvecklingsamarbete, inklusive i konflikt- och postkonfliktländer, reformsamarbete eller selektivt samarbete.

För att flexibelt kunna ta tillvara näringslivets initiativ kan Sida stödja insatser som kompletterar gällande bilaterala samarbetsstrategier. Avsikten bör vara att så långt som möjligt stegvis föra över sådana insatser till gällande samarbetsstrategi. Sida kan i vissa fall även besluta om finansiering av näringslivssamverkan utanför denna landkrets.

Globala insatser ska också genomföras. Näringslivssamverkan kan användas inom de flesta tematiska områden i biståndet, inte bara som ett verktyg för att främja ekonomisk utveckling.

2.2.4 Informations- och kommunikationsteknologi för utveckling¹

Mål för verksamheten är:

- God kompetens och hög kapacitet hos olika aktörer att bidra till effektivt nyttjande av och tillgång till informations- och kommunikationsteknologi för utveckling (ICT4D).

För att uppnå målet ska Sida:

- ge stöd till strategiska ICT4D-insatser med en innovativ ansats. Kvinnors och flickors tillgång och användande av ny teknik bör särskilt lyftas fram.
- stödja nationella och internationella aktörer avseende kapacitets- och metodutveckling liksom kartläggning av erfarenheter.
- stimulera samverkan mellan nya och mer etablerade aktörer på området.

¹ I det följande används den också i Sverige allmänt använda engelska förkortningen ICT.

(8)

Sida ska arbeta för jämlik tillgång till teknik och lika förutsättningar för män, kvinnor, pojkar och flickor att använda ICT i ett öppet samhälle och ska därtill bidra till skapande av nya arenor och samverkan med nya aktörer. Ett strategiskt ICT4D-arbete möjliggörs genom ett inkluderande samarbete med lokala, nationella och internationella aktörer med kompetens på ICT-området. Insatser ska utformas på ett sätt som främjar hållbarhet och lokala samhällens aktiva deltagande och möjligheter att underhålla ICT-lösningar på lång sikt. Sida ska även arbeta för ICT-lösningar som främjar mänskliga rättigheter och demokrati, och motverkar korrupktion. Insatser avseende ICT4D inom ramen för föreliggande strategi ska ses som en del i ett samlat stöd på området.

3. Samråd, genomförande och volym

3.1 Samråd

Sida ska samråda med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) om formerna för den fortsatta hanteringen av tidigare finansiella villkor till organisationer och fonder vilka omfattats av strategin för globala utvecklingsinsatser 2008-2010.

Utöver löpande dialog mellan Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) och Sida ska samråd ske åtminstone två gånger per år. Det ena samrådet ska ha fokus på föregående års resultat och det andra samrådet ska ha fokus på genomförandet av strategin.

3.2 Genomförande

Strategins genomförande bör i stor utsträckning baseras på redan etablerad och väl fungerande verksamhet. Därutöver ska genomförandet i tillämpliga delar karaktäriseras av innovativt tänkande, utveckling av nya metoder och arbetssätt, liksom flexibilitet och pilotinitiativ. ICT4D bör i tillämpliga delar genomsyra strategins samtliga verksamhetsområden.

Sida ska bedriva verksamhet vid *Sida Partnership Forum* (SPF) för att stärka dels genomförandet av strategins verksamhetsområden, dels övriga delar av utvecklingssamarbetet. SPF ska erbjuda utbildning, kompetensutveckling och mötesplatser/"arenor" för ökade synergier och höjd biståndskapacitet bland utvecklingssamarbetets aktörer samt

bidra till att utveckla den svenska resursbasen. SPF är därmed en resurs för att stimulera dialog, idé- och erfarenhetsutbyte samt samverkan mellan aktörer i biståndet.

3.2 *Volym*

Volymen för respektive år fastställs i samband med beslut om Sidas regleringsbrev. Under förutsättning att Riksdagen anvisar erforderliga medel kommer volymen 2011 uppgå till cirka 680 miljoner kronor.

Medel för verksamhet vid SPF från anslagsposten kapacitetsutveckling och samverkan ska år 2011 uppgå till högst 28 miljoner kronor.

4. Uppföljning

Sida ska inom ramen för myndighetens verksamhetsplanering utarbeta en genomförandeplan för föreliggande strategi. Som underlag till ett av årens samråd ska en strategirapport utarbetas. Strategirapporten ska redovisa resultat från den verksamhet Sverige stödjer, samt lyfta fram eventuella problem med genomförandet av strategin och förekommande nya prioriteringar inom verksamheten. Strategirapporten ska även innehålla en redovisning av beviljade medel, fördelat på olika landkategorier, stödformer och ämnesområden.

Utvärderingar av strategiskt viktiga insatser ska genomföras i enlighet med Sidas utvärderingsplan.

Information om verksamheten inom ramen för strategin, inklusive resultatet av insatserna, ska göras tillgänglig och sökbar för allmänheten.